

Naturskyddsföreningen i Göteborg
Fjällgatan 3 E
413 17 Göteborg
info.goteborg@naturskyddsforeningen.se

3 maj 2009

Byggnadsnämnden
Göteborgs Stad
sbk@sbk.goteborg.se

Yttrande över

Fördjupad översiktsplan för Backaplan - Samråd

Hållbarhetsaspekter

Naturskyddsföreningen instämmer i att Backaplan är ett bra område för att satsa på förtätning, eftersom området idag redan är exploaterat. Backaplan lämpar sig även bra för en blandstad på grund av områdets stora potential för kollektivtrafik vilket främjar hållbara transportlösningar.

Föreningen anser att det är viktigt att ta tillfället i akt att alla besluten grundas med beaktande på samtliga aspekter av hållbar utveckling - ekologiska, sociala samt ekonomiska. Bebyggelsestrukturen måste utformas med insikten att man bygger för många decennier framöver eftersom strukturen kommer påverka miljön under lång tid.

Byggnaderna måste konstrueras med en teknik som minskar husens energiförbrukning vilket både gäller för husens bygghas liksom husens drifts- och underhållsfas. Detta anges i planhandlingen på sidan 40 men bör även finnas formulerat i de områdesvisa riktlinjerna. Exempelvis kan markanvisningstävlingar med miljövänligt byggande vara ett lämpligt sätt att säkerställa denna aspekt.

Vid planering av en helt ny stadsdel är det även av stor vikt att kretsloppslösningar inkluderas i utformningen av bebyggelsestrukturen, exempelvis genom synlig dagvattenhantering såsom i Hammarby Sjöstad. Detta kan vara ett estetiskt inslag, dessutom synliggörs frågor kring resurshantering och medverkar till att människor uppmärksammas på dessa frågor.

Trafik, luftkvalitet och parkering

Föreningen anser att det är viktigt att planerna för Backaplan inte resulterar i en trafikgenerering och att miljö kvalitetsnormerna inte överskrids. Tillgänglighet till kollektivtrafik samt ett utbyggt gång- och cykelsystem är åtgärder som minskar sannolikheten att invånarna väljer bilen som huvudsakligt transportmedel. Föreningen anser att en gång- och cykelbro över Göta Älv är nödvändig för att främja cykeltrafik. En bro skulle även knyta samman Södra Älvstranden med Backaplan/Lindholmen. Området bör innehålla ett genomtänkt gång- och cykelsystem, till exempel genom gårdsgator. Sänkta hastighet för biltrafiken inom området kan medverka till att utsläpp, buller och partikelbelastning minskar samtidigt som trafiksäkerheten ökar vilket förbättrar miljön i området. Betydelsefullt är även

att utrymme för bilpool ges i planerna liksom att markanvändningen effektiviseras genom att parkeringsplatser byggs under jord vilket därmed frigör värdefull yta för exempelvis grönområden.

Föreningen anser att det är positivt med en ny station på Bohusbanan samt en förlängning av spårvägen till den nya stationen från Knutpunkt Hjalmar. Möjligheter att dra en spårvagnslinje mot Brunnsbo och Gamlestan via Marieholm bör utredas.

Grönstruktur och naturvärden

Med kommande befolkningens mängd anser föreningen att planområdets sammantagna andel grönytor måste öka väsentligt, till skillnad från vad planhandlingen ger intryck av. Ett skäl är att natur nära hemmet ger förbättrad hälsa och möjlighet till rekreation; inte minst barnen får möjlighet att dagligen leka och lära.

Grönstråket längs Kvillebäcken

Kvillebäcken är ett ovanligt vattendrag vars möjligheter kan tas tillvara betydligt bättre än vad som beskrivs i planhandlingen. För att parkstråket längs Kvillebäcken skall fungera bättre som ekologisk spridningskorridor behöver det breddas. Detta har betydelse för att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv”. En möjlighet är att låta den västra sidan av bäcken bli en sammanhängande och vildare del av grönstråket, medan den andra sidan kan behålla gång- och cykelbana och dessutom få bättre rekreationsytor. Anknytningar med andra parker är av mycket stor betydelse, sammanhanget med grönområden norrut mot Hökälla ger en möjlighet för artspridning. Här kan ett spännande gångstråk skapas, där man kan vandra hela vägen från utloppet i älven till den punkt där bäcken ”byter riktning” för att rinna norrut till Nordre älv. Förbindelser till Hisingsparken och Ramberget är också av stor betydelse, inte minst för invånarna i området. Mellan Turbingatan och Kvillebäcken finns idag industrier och endast en smal sträng strandyta, här bör ett bredare vilt stråk skapas, med möjlighet för exempelvis ostörda häckningsplatser.

Föreningen anser att det är positivt att hänsyn tagits till knölnaten och att resurser lagts på omfattande undersökningar. Det är dock av betydelse att inte muddra och att inte förändra förutsättningarna för knölnaten genom skuggning. Allmän försiktighet bör iaktas vad gäller knölnaten.

I Kvillebäcken kan vattnet strömma åt andra hållet under vissa omständigheter. Det är då möjligt för bräckvattenorganismer att komma upp i bäcken, men här saknas en utredning i vilken omfattning det sker.

En stor cirkulationsplats över eller intill Kvillebäcken, där Swedenborgsgatan korsar Färgfabriksgränd och Deltavägen, skulle skära av grönstråket längs Kvillebäcken. Föreningen anser att en sådan trafiklösning inte är acceptabel.

Det är positivt att grönområdet öster om Kvillebäcken/norr om Hjalmar Brantingsgatan utökas och hårdgjorda ytor bryts upp samt att området görs mer tillgängligt genom parkstrukturen. Busslinje i Krokegårdsgatan precis invid den stora grönytan är dock inte lämplig om området skall fungera som rekreationsområde. Bostadsbebyggelsen måste skyddas mot buller från Hjalmar Brantingsgatan och således måste ett bullerskydd sättas upp för att göra parken attraktiv för invånarna.

Övrig grönstruktur

En grönare "Promenad" vore enligt föreningen önskvärd för att föra in naturen i stadslandskapet. Träden som ska kanta promenaden bör bindas samman med gräs. Dessutom bör det anläggas större och grönare parker i kvartersstorlek samt planeras för alléer utmed gatorna.

Grönytor hjälper även till att hålla ner temperaturökningen som en förtätad bebyggelse leder till. Byggnader bör där det är möjligt förses med "gröna tak", med t.ex. Sedum-växter. Därmed minskas även mängden dagvatten till Kvillebäcken och dessutom ökar den biologiska mångfalden.

Enligt planhandlingen på sidan 50 "är det framförallt det genomgående parkområdet längs Kvillebäcken som bör omhändertas och utvecklas". Föreningen anser att betydelsen av övriga befintliga grönområden inte skall förringas. Trots att grönområdena kan vara ointressanta för rekreation kan de vara värdefulla för att svalka, ta upp damm och föroreningar, ge rum åt djur och växter samt minska buller. Även allmänt förekommande djur och växter fyller en viktig funktion i kretsloppen, varför föreningen anser att det är mycket viktigt att det sammanhängande skogsområdet mellan Norra och Södra Deltavägen snarare förädlas än exploateras. Området bör utvecklas till en park med möjlighet till lek och rekreation, eftersom det ligger i ett bostadsområde.

I K2020 finns förslag på att ny spårväg skall dras mot Backa. Om detta sker bör grönytor anläggas där spåren går.

Naturskyddsföreningen i Göteborg
genom

Gustav Sjöblom
ordförande